

DEMOKRATSKA STRANKA V NAŠI OBČINI

V ponedeljek, 11. novembra 1991 je bil v dvorani krajevne skupnosti Polje ustanovni zbor Demokratske stranke občine Ljubljana Moste-Polje. Udeležili so se ga nekateri člani bivše SDZ in člani, ki še niso bili v nobeni izmed strank ter gostje. Izvolili so predsedstvo občinskega zbora s predsednico dr. Ano Rojnik-Lovrin in nadzorni odbor, ustanovili pa so tudi klub mladih demokratov, ki ga vodi Tadej Lenarčič.

Delovni predsednik zbora, mag. Marjan Cerar je poudaril, da je Demokratska stranka sredinska stranka, ki se zavzema za pragmatičnost, strokovnost in kompetentnost. V tem smislu bo delovala tudi v občinskih okvirih. Republiški koordinator stranke Igor Bavčar je povedal, da je na 3. kongresu SDZ večina delegatov sprejela dokument »Identiteta SDZ« in s tem desno sredinsko preusmeritev, hkrati pa tudi spremembo imena v SDZ-Narodno demokratsko stranko. Ostali delegati in večji del vodstva, zavezani prvotnemu izročilu stranke, so zato zapustili kongres iz načelnih razlogov, sprejeličasne programske dokumente Demokratske stranke, začasnii statut in sklep o sklicu kongresa v letu 1991. Igor Bavčar je označil nekatere cilje in naloge nove stranke. Bistvena izmed

Igor Bavčar, republiški koordinator Demokratske stranke (Foto: Borut Krajnc)

njih je vzpostavitev demokratičnega centra v slovenskem političnem prostoru, tj. preseganje bipolarne cepitve Slovencev na poldagi ideoloških naspotij, in izogibanje ekstremom. Prizadevali si bodo za uveljavljanje nove

moderne politike na Slovenskem, ki ne bo temeljila na izključevanju drugače mislečih, ampak na sodelovanju vseh različno mislečih Slovencev in državljanov Slovenije pri oblikovanju politične volje. Takšna politika naj bi bila konsekvualna in demokratična.

Lastninjenje, naj bi omogočilo učinkovitejšo gospodarjenje in smotrnejše upravljanje proizvodnje. Privatizacija naj bi torej temeljila na aktivnem lastniku, na spodbujanju podjetništva, morala pa bi biti odplačna. Demokratska stranka bo z Demosom sodelovala samo na področjih ustave, volilne zakonodaje in se skupaj prizadevala za priznanje Slovenije.

Sedež občinske Demokratične stranke bo v prostorih krajevne skupnosti Polje, Polje 12, 61266 Ljubljana, dokler ne bodo našli novih prostorov, zato pristopne izjave zbirajo na republiškem sedežu Demokratske stranke, Breg 12, tel.: 217-376, 61000 Ljubljana.

Marjan KOVAČEVIČ-BELTRAM

Živahno v SDP

V tem mesecu je med člani in funkcionarji Stranke demokratične prenovne spet živahno.

Skrajno resne gospodarske in socialne razmere, ponovna ideologizacija slovenske družbe in nesposobnost vladajoče koalicije, da s čim manj negativnimi posledicami izpelje osamosvojitve Slovenije, so namreč narekvale odločitev, da se 21. decembra 1991 v Postojni sestane republiška konferenca SDP.

Na tej konferenci bodo v stranki opredelili svoj odnos do ustave Republike Slovenije, ocenili gospodarske in socialne razmere ter dopolnili programsko in organizacijsko podobo stranke.

O vseh teh in še marsikaterem drugem vprašanju, predvsem o pripravah na volitve, so člani območne organizacije SDP Ljubljana Moste-Polje spregovorili na zborih članov, ki sta bila 3. in 5. decembra v Polju in Mostah. Zbora je vodil Stane Brezovar, tajnik območne organizacije SDP.

Članstvo je podprlo gradivo, ki je nastalo v vodstvu mestne organizacije SDP Ljubljana, saj je poldrugo leto po volitvah in dobro leto po novogoriškem kongresu primeren čas za preverbo identitete SDP in ugotovitev, kakšne spremembe in dopolnitve potrebuje strankina programska usmeritev ter kako je organizacija prilagojena naravi moderne množične stranke.

Po programskih usmeritvah je SDP stranka demokratičnega socializma in to mora tudi ostati. Zato tudi ne bi bilo smotno razpravljati o tem, ali je leva ali levo-sredinska stranka, temveč ravnati tako, da bodo sposobna vzpostaviti normalno uravnateženo politično situacijo in levo sredinsko koalicijo.

S. B.

V KAKŠNO REGIJO?

Vodstva občinskih odborov socialdemokratske stranke za občino Kamnik, Domžale, Litija in Lj. Moste-Polje, ki predstavljajo 2. volilno enoto za družbenopolitični zbor Skupščine Republike Slovenije, so na skupnem sestanku, v soboto 30. nov. 1991 razpravljali o oblikovanju regije na območju severno in vzhodno od Ljubljane, ki naj se vključi v vsebino SLOVENSKE USTAVE in ob tem soglasno sprejeli naslednje:

STALIŠČE

V soboto 30. novembra 1991 so predstavniki socialdemokratske stranke Slovenije iz občin Kamnik, Domžale, Litija in Ljubljana Moste-Polje na svojem rednem sestanku socialdemokratov iz 2. volilne enote za družbenopolitični zbor Skupščine Republike Slovenije med drugim obravnavali tudi namero, ki je bila izražena ob ustavnih razpravah, da se po sprejetju ustave oblikuje pokrajina ali drugače imenovana regija, ki bi obsegala območje sedanjih občin Kamnik, Domžale, Litija, Grosuplje, Ribnica, Kočevje, Vrhnika in Logatec.

Mnenje socialdemokratov je bilo, da navedena povezava, znana iz prejšnjih časov kot skupnost obljubljenih občin, zgodovinsko ni potrjena, prav tako tudi geografsko ni utemeljena, predvsem pa z vidika izvajanja nalog bodoče širše lokalne skupnosti ne more biti uspešna. Glede na to so predlagali, da se oblikuje primernejša skupnost, ki bi bila sestavljena iz območij sedanjih občin Kamnik, Domžale in Litija ter primestnih območij ljubljanskih občin Moste-Polje in Bežigrad.

Navedeni predlog se dotika določbe v predlogu nove ustave, da bo v parlamentu 22 predstavnikov regij, zato socialdemokrati menijo, da je treba še pred sprejetjem ustave določiti število regij (pokrajin itd.) in njihovo ozemlje.

Udeleženci skupnega sestanka pooblaščajo g. Franca Tomšiča, poslanca te volilne enote v družbenopolitičnem zboru Skupščine Republike, da ta stališča prenese v razpravo in se prizadeva za sprejem teh stališč v vsebino nove slovenske ustave.

J. R.

KAJ HOČEJO SOCIALDEMOKRATI?

Čeprav v našem političnem prostoru še ni tistega pravega predvolilnega boja, pa je vendarle v dejavnosti posameznih strank že moč zaznati, da se pripravljajo na nove volitve. Tako je občinski odbor SDSS Ljubljana Moste-Polje v prvi polovici novembra organiziral otvoritev krajevnega pododbora SDSS. Ostalo je le pri poskusu ustanovitve, saj zamisel ni bila realizirana. G. Ladislav Ulčakar, tajnik Občinskega odbora SDSS, je povedal, da je prišlo do nekaterih zadržkov. Eden izmed njih je bila tudi izredno slaba udeležba na otvoritvenem srečanju. Ob »otvoritvi«, ki je bila v prostorih krajevne skupnosti Polje, je bil pogovor z g. Markom Selanom, članom predsedstva SDSS mesta Ljubljana. Tema - Kaj hočemo socialdemokrati?

V občini Moste-Polje je danes okrog 140 članov SDSS. G. Jože Rigler, predsednik Odbora SDSS Moste-Polje, meni, da je to število zadostno. SDSS je imela v občinski skupščini pet delegatov, po aferi »Plahutnik« pa je v njej ostal le eden, in sicer v zboru krajevnih skupnosti.

G. Selan meni, da je slovenski politični prostor še vedno precej neodločen. To se po njegovem mnenju kaže

tudi v zelo različnih pogledih na sam pojem socialdemokracije. Mnogi pozabljajo, da se je socialdemokracija vedno in povsod zavzemala za delavstvo. Ljudje imajo glede tega določene predsodke, saj je tudi boljšeistična ideologija temeljila ravno na tem. S tem pa se ni rečeno, da sta socialdemokracija in boljšeizem eno in isto. Njun cilj je isti, velika razlika pa je v metodi. Ljudje, predvsem socialdemokrati, bi se morali najprej znebiti tovrstnih stereotipov. Po mne-

nju g. Selana je zavzemanje za delavstvo tudi predpogoj za »dobro« volilno bazo Socialdemokratske stranke, ki pa jo je treba dobro informirati.

Vedno večja nesoglasja v DEMOSU je g. Selan komentiral takole: To, da v koaliciji Demos prihaja do nesoglasij, ni slabo. Demos je bil ustanovljen ravno zato, da ne bomo vsi enaki, kot smo bili v prejšnjem sistemu. To, da ni enotnih mnenj, je povsem normalno. Problem je v tem, da Demos ni izpolnil nekaterih pomembnih ciljev, ki si jih je zadal. Tako na primer v Sloveniji še vedno ni pravega srednje evropskega gospodarstva. SDSS se mora znotraj Demosa zavzemati za delavstvo - postati mora »levi« center«, je še enkrat poudaril Marko Selan.

IZTOK STRŽINAR

ZANIMIVO, POUČNO IN VESELO

Smo učenci OŠ Senožeti, ki je podružnica OŠ E. Kardeja, Polje. Naša šola je majhna. Ima veliko učilnic in prostor, v katerem imamo jedilnico,

telovadnico in garderobo. Hrano nam kuharica g. Marinka pripravlja v majhni kuhinji. Naš razred je pregrajen z omarami, tako da imamo

kotičke za učenje. Da pa se v šoli po delu tudi sprostito, imamo poleg drugih tudi igralni kotiček. Zelo radi hodimo v šolo, ker se veliko naučimo in imamo dobro malico.

Konec meseca oktobra smo imeli posebno zanimiv pouk v okviru obrambnih dni in protipožarne varnosti. Šli smo v Gasilski dom Senožeti. Tam sta nas prijazno sprejela gospoda Andrej Bakovnik - predsednik GD in Darko Pavšič - prostovoljni gasilec.

Po zanimivem pogovoru o nalogah in delu gasilcev, smo se z gasilsko cisterno in kombijem peljali na bližnji travnik. Tam sta gasilca zakurila in nam predstavila načine gašenja. Pokazala sta nam, kako aktiviramo in gasimo z gasilnim aparatom. To znanje nam lahko nekoč zelo koristi, posebno še, ker smo vsi poskusili gasiti. Nato smo si ogledali, kako gasilci gasijo požare s pomočjo cisterne. Zelo hitro potegnemo cevi, odprejo ventil pri cisterni in voda že brizga tako močno, da morata cev na koncu držati kar po dva moža. Ko smo tako otroci poskušali ta način gašenja, ni smo mogli krepko držati cevi in voda

(nadaljevanje na 5. strani)

USPEŠNO DELO OBČINSKE GASILSKE ZVEZE

Na območju občine Ljubljana Moste Polje je kot humanitarna skupnost organizirana Občinska gasilska zveza, ki združuje 15 prostovoljnih gasilskih društev po krajevnih skupnostih in 7 industrijskih gasilskih društev v podjetjih. V to skupnost je vključenih 1.124 gasilcev, ki so se prostovoljno odločili, da bodo pomagali sovaščanom, če jim bo grozila elementarna nesreča, požar ali vodna ujma. Od tega članstva je 331 članov gasilskega podmladka in 122 žensk.

Najstarejše društvo je v Bizoviku, najmlajše pa v Lazah. Od 15-ih GD jih ima 13 svoje gasilske domove, kjer hranijo vso gasilsko mehanizacijo. Ostali dve GD pa sta v začetni fazi priprav za gradnjo svojih prostorov. Vsi ti domovi so nastali s pomočjo vaščanov, ki so prispevali les in prostovoljno pomagali pri gradnji. Nekaj sredstev je prispevala tudi OGZ in občinski organi. Ti domovi, poleg gasilske dejavnosti služijo tudi za vsake potrebe, za sestanke, družabnost in razvedrilo. Domovi so vzorno vzdrževani. Povsod so toplina, prijateljstvo in sožitje z vaščani.

OGZ vodi predsedstvo, ki ga volijo vsaka štiri leta. V OGZ je 7 komisij. Predsedniki teh komisij so člani predsedstva. Društva pa vodijo upravni odbori, ki se jih prav tako voli vsako četrto leto. Poslovanje OGZ kontrolira nadzorni odbor. Redno zaposlenih v OGZ ni. Predsednik, poveljnik, tajnik in blagajnik OGZ prejmejo po sklepu predsedstva mesečni honorar. Vsako leto v januarju gasilska društva opravijo občne zbornice, kjer analizirajo opravljeno delo v preteklem letu in sprejmejo program dela. Po občnih zborih društev je občni zbor OGZ, kjer prav tako

analizirajo opravljeno delo in sprejmejo program za prihodnje leto.

Ze meseca februarja organiziramo izobraževanje in strokovno usposabljanje. Začetek je pri gasilskem naraščanju. Mladi člani sodelujejo pri kviz tekmovanju, kjer morajo pokazati osnovno znanje in gasilske tematike. V letošnjem letu je pri kvizu sodelovalo 34 trojk iz vseh gasilskih društev ali 102 mlada člana. Tri najboljše trojke tekmujejo na ravni mestne gasilske zveze. Prva tri osvojenja mesta nagradimo s praktičnimi darili. Vsako leto pošljemo tri desetine mladih članov na letovanje ne Debeli rtič na stroške OGZ, skupaj z mentorji. Pri dobljeno znanje gasilski naraščaj pokaže na tekmovanjih. V letošnjem letu se je občinskega tekmovanja udeležilo 28 desetini ali 280 mladih članov. Mestnega tekmovanja pa se je udeležilo po določenem ključu 5 desetini ali 50 mladih članov. Za vse mlade gasilce, ki so se udeležili tekmovanja, organiziramo piknik z družabnimi igrami. V mesecu oktobru centralnim šolam pošljemo razpis, kjer učenci lahko sodelujejo pri pisanju nalog in

risanju na gasilsko tematiko. Najboljše tri izdelke nagradimo s knjigami. Tri izbrane izdelke pa pošljemo na MGZ, kjer prav tako lahko dosežejo nagrade. Odziv je zelo raznolik. Tam, kjer je vodstvo šole zainteresirano za gasilsko dejavnost, je uspeh boljši. So tudi šole, kjer ni odziva. V oktobru organiziramo akcijo »Odprta vrata gasilskih domov«, kjer si učenci in krajanji lahko ogledajo gasilsko tehniko. Na željo vodstev šol po polah organiziramo tudi predavanja o gasilski preventivi. Izobražujemo tudi članstvo. Vsak gasilec se mora izobraževati, če hoče biti kos pri opravljanju določenih nalog. Osnovno izobraževanje za izprašanega gasilca opravijo v domačem društvu. OGZ skrbi za izobraževanje nižjih gasilskih častnikov, MGZ za gasilske častnike, GZS pa izobražuje višje gasilske častnike. Izobražujemo tudi gasilske strojnike in sodnike za sojenje pri tekmovanjih. Izobrazbena struktura v naši OGZ je dobra, saj imajo 106 nižjih gasilskih častnikov, 51 gasilskih častnikov in 8 višjih gasilskih častnikov.

Naše delo temelji na programih dela, ki so sprejeti na občnih zborih društev. Na osnovi teh programov sestavimo program dela OGZ, ki ga tudi finančno ovrednotimo s sredstvi, ki jih dobimo od mestnega sekretari-

ata za ljudsko obrambo. Ta organ nam sredstva nakazuje po dvanajstih inah po določenem ključu, sprejetem na mestni ravni.

V OGZ je 15 orodnih vozil, 6 kombiniranih vozil in 8 cistern. Skupaj imamo 29 vozil, ki so zavarovana. 750 gasilcev je tudi nezgodno zavarovanih. Poleg tega imamo 16 motornih črpalk, 33 UKV postaj in 14 siren po gasilskih domovih. Z osnovno opremo so gasilci dobro opremljeni. Slabše smo opremljeni za reševanje ob poplavih. Ugotavljamo, da bi naš strojni park, ki je že precej star, bilo potrebno postopoma zamenjati, vendar so nova vozila zelo draga. Vprašanje je, kako bomo to zmogli, kajti finančna sredstva so zelo pičila in lahko rešujemo le najnujnejše potrebe po gasilskih društvih.

NOVA PREDSTAVA MOJEGA GLEDALIŠČA

Kulturni dom Španski borci je potegnil že lani pametno repertoarno potezo, ko je ponudil svoj oder v uporabo gledališki (ad hoc) skupini, ki si je nadela prijazen naziv »Moje gledališče«. Nekako ob času, ko je skupina praznovala 100. ponovitev lanske mladinske predstave (O. Preussler: Razbojnik Rogovilež), smo imeli priložnost ogledati si novo predstavo tega gledališča. Dne 12. 11. 1991 je bila premiera znane in popularne mladinske igre E. Vosa Plešči osliček. Igra je bila na Slovenskem že temeljito preskušena, saj so jo igrali gledališča v Ljubljani (Mladinsko gledališče), v Trstu, Celju in Mariboru.

Takoj je treba reči, da »Moje gledališče« koristno in smiselno dopolnjuje (ne le) ljubljansko gledališko ponudbo, ki je postala – vsaj za mladino – precej manjša, odkar se je Mladinsko gledališče posvetilo predvsem odraslemu občinstvu.

Igro Plešči osliček so pripravili režiser Aleš Jan, koreograf Janez Mejač, glasbenik Darijan Božič in kostumografka Alenka Bartlova, besedila songov sta napisala Tone Pavček in Žarko Petan, igrali pa so Aleksander Valič, Iztok Valič, Jurij Souček, Nataša Barbara Gračner, Milena Grm in

Gorazd Jakomini (omenjena je premierska zasedba – nekaj vlog ima namreč dvojno zasedbo).

Na široko odprti, neobremenjeni sceni je režiser A. Jan ustvaril prijetno, tekočo predstavo, ki primerno zaposli oči in ušesa gledalcev. Aleksander Valič je bil dobrsčrni in navadni Mehikanec Pope. Naslovno (nemo) vlogo je korektno izpeljal Gorazd Jakomini. Dvojico (ne prehudih) nepridipravov, ki ukradeta oslička, a se potem skesata, sta upodobila I. Valič (Shirki) in J. Souček (Plompi). Tretjo dvojico sta živahno predstavili

Erik Vos: Plešči osliček. Na sliki: Gorazd Jakomini, Aleksander Valič, Jurij Souček, Iztok Valič.

Nataša Barbara Gračner (Amalea) in Milena Grm (Azalea). Predvsem je treba dodati, da se je ob četverici znanih, prekaljenih igralcev (A. in I. Valič, J. Souček, M. Grm) opazno uveljavila talentirana mlada igralka Nataša Barbara Gračner.

Predstavi velja zaželeli podoben uspeh kot njeni predhodnici.

ANDRIJAN LAH

POČITNIŠKO VARSTVO ŠOLARJEV IN ZIMOVANJE

Počitniško varstvo bo organizirala Občinska zveza prijateljev mladine Ljubljana Moste-Polje

v sodelovanju s KS Moste-Selo, TVD Partizan, Knjižnico Jožeta Mazovca in upravo kulturnega doma Španski borci.

Počitniško varstvo bo organizirano samo v času zimskih šolskih počitnic od ponedeljka, 24. januarja 1992 do petka, 31. januarja 1992.

Zbirališče bo kot doslej v prostorih KS Moste-Selo v stavbi KD Španski borci in za fužinske otroke v Knjižnici Jožeta Mazovca, Leninov trg 4.

Sprejem otrok v KS Moste-Selo bo od 7.-9. ure, odhodi domov med 14. in 15. uro. Za otroke iz Fužin bo trajalo varstvo od 9. do 13. ure.

Otroci se bodo vsak dan skupaj z vzgojitelji dogovorili za obliko dejavnosti v prihodnjem dnevu. Otroci bodo lahko odšli na drsališče v Tivoli ali Zalog, na matineeje, v telovadnico TVD Partizan Moste-Polje ali se udeležili raznih ustvarjalnih likovnih ter drugih dejavnosti.

Varstvo otrok bo brezplačno. Starši bodo zagotovili malico in sredstva za vstopnice ter avtobusni prevoz. Otroci morajo imeti za dejavnost, za katero so se odločili, ustrezno obutev in obleko. V nasprotnem primeru bodo morali ostati v domu Španski borci ali knjižnici. Otrok s temperaturo ali nalezljivimi boleznimi ne bomo sprejeli v varstvo.

Da bi lahko ustrezno organizirali varstvo, prosimo šolo, da nam do 20. januarja 1992 po telefonu 447-272 sporočijo okvirno število otrok za počitniško varstvo.

Zimovanje otrok bomo organizirali letos v zdravstveno počitniškem

domu na Rakitni. Razmere v renovljenem domu in njegovi okolici so izredno ugodne. Veliko je možnosti za rekreacijo. Zimovanje smo nameravali organizirati v petih izmenah, a je prijav običajno manj kot lani. Tako smo morali spremeniti posamezne termine izmen, če smo želeli obdržati kolikor toliko nizko ceno. Cena 3.200,00 SLT je izračunana za mesec oktober. Upamo, da bo takšna lahko tudi ostala. Ker so materialne razmere vse težje, bodo lahko starši ceno poravnali v dveh obrokih.

Zimovanje bo potekalo po naslednjem razporedu:

- od 25. 1. – 1. 2. 1992 za šolske otroke.
- od 1. 2. – 8. 2. 1992 za predšolske otroke I. skupina.
- od 8. 2. – 15. 2. 1992 za predšolske otroke II. skupina.

Podrobne informacije dobite na Občinski zvezi prijateljev mladine Ljubljana Moste-Polje – telefon 447-272.

Sekretar OZPM
MARTIN ROZMAN

MLADI RAZISKOVALCI V NOVIH FUŽINAH

»Učenci smo siti vsakodnevnega prihajanja v šolo.« Ta precej anarhistični stavek je seveda neresničen ali pa vsaj nekoliko pretiran. A vendarle je v vsaki laži ali pretiranju delček resnice. Z vsako stvarjo, ki se ponavlja iz dneva v dan, ki je monotona in nerazgibana, se človek prej ko slej zasiti (to še posebej velja za mlade ljudi).

Tega se, kot kaže, zelo dobro zavedajo tudi na OŠ II. grupe odredov v Novih Fužinah. (Ime šole bo v kratkem zamenjano.) Kar najbolj se trudijo, da bi stare pedagoške pristope zamenjali ali dopolnili z novjšimi učnimi postopki. Na podlagi pozitivnih izkušenj drugih šol po Sloveniji so uvedli tako imenovane tromestre, vse večji poudarek skušajo dati individualizaciji (to je marsikaj oteženo zaradi preštevilnih oddelkov), uvajajo učno diferenciacijo (učenci so razdeljeni v skupine po njihovih zmoglostih). Številčno ocenjevanje pa vedno bolj zamenjuje opisno. V okviru ti. naravoslovnih in kulturnih dni pa uvajajo oz. poglobljajo projektno delo.

Eden izmed pomembnejših projektov iz lanskega leta je nosil ime ENERGIJA IN EKOLOGIJA. Pri njem so sodelovali le učenci sedmih razredov, obsegal pa je izrazito naravoslovne predmete. Predmet proučevanja so bile Fužine in njihova neposredna okolica. Učenci so si ogledali termoelektrarno, prostore Kurivoprodaje, ukvarjali so se s problemom

ogrevanja bivališč v naselju... Ravnateljica šole g. Marija Pečnik in podravnateljica g. Stana Sušteršič menita, da je bil projekt zelo uspešen, a bo treba v prihodnje odpraviti nekaj nedoslednosti, ki se pač pojavijo na vsakem začetku. S pričetkom letošnjega šolskega leta je na šoli začel potekati nov projekt, ki je zastavljen veliko širše kot vsi dosedanji. Delo bo potekalo praktično vse leto, obsegalo pa bo celotno šolo, tj. predmetno in razredno stopnjo. Gre za projekt FUŽINE IZ PRETEKLOSTI V SEDANJOST IN PRIHODNOST. Fužine, predvsem pa fužinski grad, bodo »obdelane« z vidika vseh predmetnih področij. Tako se bodo ukvarjali z zgodovino fužinskega gradu, geografsko opredelitvijo Fužin, opravljali fizikalne in kemične meritve vode v Ljubljani, tehniki pa bodo preučevali izkoriščanje vodne energije fužinskih slapov. Tudi interesne dejavnosti (krožki) ne bodo ostali brez dela. Obdelali bodo likovno podobo Fužin, izdelali model turbine, svoje pa bosta prispevala tudi literarno novinarski in pa foto-video krožek.

Šola naproša vse, ki vedo karkoli posebnega o fužinskem gradu in njegovi neposredni okolici, da se jim oglašijo ter s svojimi informacijami dopolnijo znanje o Fužinah.

Ključni del projekta bo 23. decembra, ko bodo vsi osmi razredi začeli z neposrednim raziskovanjem. Šola je

že oddala predprijavo za 5. srečanje mladih raziskovalcev, ob koncu šolskega leta bodo projekt predstavili tudi staršem in zunanjim sodelavcem, organizirali bodo likovne razstave, najpomembnejši cilj pa je vsekakor izdaja biltena in turističnega vodiča po Fužinah. Tako bodo rezultati dela dostopni tudi zunaj šolskih zidov. O rezultatih raziskav, ki bodo brez dvoma zanimivi, bomo pisali v eni izmed prihodnjih števil.

IZTOK STRŽINAR

ZANIMIVO, POUČNO IN VESELO

(nadaljevanje s 4. strani)

je brizgnila tudi po nas, kar nas je zabavalo, zato smo se smejali in vriskali. Najbolj zanimivo pa je bilo gašenje s peno. Pred nami je začenjala rasti ogromna blazina pene in zamikalo nas je, da bi se pognali vanjo. Z rokami pa smo se je vsi dotaknili, temu se nismo mogli upreti.

Po tej praktični vaji smo se odpeljali v gasilski dom. Tudi tam je bilo zelo zanimivo. Ogledali smo si vso gasilsko opremo, zelo sodobno, vzorno zloženo in se prepričali, da so naši gasilci res v polni pripravljenosti. Uporabo vsakega kosa opreme sta nam gospoda tudi natančno razložila. Naj vam naštejemo, kaj smo videli. Videli smo zaščitne obleke, škornje, čelade, rokavice, maske za dihanje,

NAJ ŠTRAJKAJO TUDI OTROCI?

Ob številnih svečanostih, velikih prireditvah in različnih akcijah, kjer naj bi se posebej poudarili pomen in vlogo delovanja otrok in mladine, radi zadržujemo, koliko smo naredili za naše otroke in kje vse bomo še sodelovali.

Priporočamo zimovanja, letovanja in poudarjamo pomen vključevanja socialno ogroženih otrok. Društva prijateljev mladine, krajevne skupnosti in drugi načrtujejo akcije in pripravljajo nova doživetja, še posebej za otroke, ki so oropani vsega lepega. Ko so načrti pripravljani in je potrebno začeti z delom, pa nam dobre volje zmanjka.

Kot s kladivom po glavi nas udarjajo dopisi, prepovedi in odpovedi. Ukinja se regres za zimovanje, letovanje, prehrano, šolo v naravi, pomoč pri organizaciji počitniškega varstva, prireditvah in še bi lahko naštevali. Utemeljitev za vse to je napisana hladno, v nekaj besedah: zaradi zaostrene finančne situacije na področju varstva in socialnega skrbstva ukinjamo podporo.

Še vedno prepričani v svoje poslanstvo prosimo učitelje in vzgojitelje za prostovoljno pomoč. V delovnih organizacijah in kulturnih ustanovah moleđujemo za vsaj minimalno pomoč ali zmanjšanje stroškov. Odgovori nas spet razočarajo. Učitelji ne sodelujejo zaradi odnosa družbe do njih. Drugi po-udarjajo, da se morajo zaradi preživetja obnašati tržno. Za reklame smo premalo zanimivi. Res, vsi in vsak po svoje ima prav.

Pa vendar, ali pri tem sploh pomislimo na otroke? Se kdaj vprašamo, kaj pa otrokov prav? Je otrok kriv, če želi biti vesel, če si želi novih doživetij?

Če stavkajo učitelji, zdravniki in kdo ve še kdo, se kot po nepisanem pravilu vedno najdejo sredstva in rešujejo problemi. Otroci pa ne štrajkajo in nimajo kje uveljavljati svoje pravice biti svobodni, veseli, mladi. Morda prav zato tudi prvi občutijo moč stiske starejših. Naj tudi otroke s transparenti pošiljamo na cesto?

Naraščajoči problemi preživetja družin ter zdravstveni in socialni položaj otrok, ki je vse slabši, ne morejo čakati na boljše čase. Čim prej moramo poiskati rešitve, da nam ne bodo prav ti otroci, ko bodo nekoč odločali o našem boljšem jutri, z grenkobo vračali naš današnji odnos.

MARTIN ROZMAN

Samostojna SLOVENIJA 1991

negorljive odeje, radijsko postajo, kovinske gasilske metle, pomožno sirenino in drugo opremo. Ogledali smo si tudi klubske prostore in vsa priznanja, ki si jih je GD Senožeti prislužilo v svojem dolgoletnem aktivnem delovanju na tem področju.

Na koncu so nas gasilci pogostili tudi z dobro malico, mi pa smo se jim lepo zahvalili za njihov trud.

Ta dan je bil zelo zanimiv. Spoznali smo, da je treba gasiti s pametjo, znanjem in srcem. Vsi smo zelo navdušeni in odločili smo se priključiti h gasilskemu podmladku in nadaljevati njihovo plemenito delo.

Tekst: učenci OŠ E. Kardelja-Polje
PŠ Senožeti
Mentor: Lilijana Meden-Fuchs
Foto: Bakovnik Andrej

NACIONALNO POMEMBNE KNJIGE V LETU 1991

Zares nenavadno in obenem tudi pomenljivo je dejstvo, da smo Slovenci letos ob tolikih zgodovinsko-političnih pretresih dočakali tudi zaključek dveh velikih nacionalnih knjižnih projektov: Slovenskega biografskega leksikona (SBL) in Slovarja slovenskega knjižnega jezika (SSKJ).

Slovenski biografski leksikon je začel izhajati daljnega leta 1925 in je torej rabil za pot od A do Z kar 66 let. Sestavlja ga 15 zvezkov (= 4 debele knjige), v posebnem zvezku pa je izšlo še zelo koristno osebno kazalo (skupno obsega delo preko 3300 strani). Pri projektu se je izmenjala vrsta urednikov od Izidorja Cankarja do Jožeta Munde, ki je pripeljal delo do konca.

Seveda leksikonski podatki za sodobne ustvarjalce hitro zastarijo. Povrh je tudi jasno, da marsikateri znameniti Slovenec v leksikonu sploh manjka, saj se do leta 1932, ko je SBL prišel do črke L, morda še rodil ni. Tako je razumljivo, da se v SBL veže konec z novim začetkom. V pripravi je že geslovnik novih imen za novi SBL, gotovo pa bo treba poslej zvezke pripravljati hitreje oziroma hitreje dopolnjevati iz obdelane avtorje.

Drugi letos zaključeni temeljni nacionalni projekt je bil Slovar slovenskega knjižnega jezika. Le-ta je začel izhajati leta 1970 (I. knjiga A-H) kot naš prvi obsežni enojezični slovar. Tudi pri tem delu se je zamenjalo več urednikov in izvrstilo mnogo sodelavcev. Zadnje, peto knjigo SSKJ je pospremil s sklepno besedo sedanji predsednik glavnega uredniškega odbora dr. Franc Jakopin. Osnovni statistični podatki o tem delu je, da obsega dobrih 5000 strani, na teh straneh pa je obdelanih nad 107.000 gesel in podgesel. Bogastvo našega jezika je torej s tem slovarjem postalo široko dostopno tako strokovnjakom kot ljubiteljem oziroma navadnim uporabnikom. Dr. Jakopin je, zavedajoč se pomembne povezave med slovensko politiko in (še posebej jezikovno) kulturo, povedal ob zaključku svoje sklepne besede tole: »Slovar slovenskega knjižnega jezika je bil končan in dotiskan v letu rojstva slovenske narodne samostojnosti in državne suverenosti, ki jima je bil jezik najočitnejši vodnik in pričevalec; zato je ta zveza življenjska in trajna.«

Stvar nas, uporabnikov, piščoht Slovencev pa je, da, prosto po Voltairu, gojimo naš jezikovni »vrt« in skrbimo zanj.

Andrijan Lah